

DECIZIE

06 aprilie 2016

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, – Svetlana Filincova,
Judecători – Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru,
Elena Covalenco, Maria Ghervas

Examinînd recursul declarat de către societatea comercială „Transport Union” SRL,

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către societatea comercială „Transport Union” SRL împotriva „Velson Trans” SRL, privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de SRL „Velson Trans”,

a c o n s t a t a t :

La 23 ianuarie 2015 societatea comercială „Transport Union” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Velson Trans” SRL, solicitînd încasarea datoriei în mărime de 18 196,36 (optsprezece mii una sută nouăzeci și șase) lei, penalității în mărime de 1 086 (una mie optzeci și șase) lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea pretențiilor a indicat că la 17 decembrie 2013 societatea comercială „Transport Union” SRL a încheiat cu SRL „Velson Trans” contractul-comandă nr.1-84/3 privind transportarea mărfurilor, în baza căruia societatea comercială „Transport Union” SRL s-a obligat să acorde servicii de transport, contra prețului de 1 400 USD. În vederea executării obligațiilor contractuale și asigurării transportului mărfii, societatea comercială „Transport Union” SRL a angajat întreprinderea individuală „Sici Stepan Petrovici”. Pentru confirmarea executării lucrărilor de transport a fost prezentat CMR nr.250597 și semnat actul de predare-primire între societatea comercială „Transport Union” SRL și întreprinderea individuală „Sici Stepan Petrovici”. SRL „Velson Trans” a

refuzat semnarea actului de predare primire a serviciilor prestate și a facturii fiscale care i-a fost expediată prin poștă. Din motiv că se eschiva de la executarea obligației de plată, la 05 februarie 2014 în adresa SRL „Velson Trans” a fost expediată o somație, dar care a rămas fără răspuns.

Prin hotărîrea Judecătorei Ialoveni din 29 aprilie 2015 a fost perceput de la SRL „Velson Trans” în folosul „Transport Union” SRL datoria rezultată din neexecutarea obligației conform contractului din 17.12.2013, în sumă de 18 196,36 lei, penalitatea 18 000 lei și cheltuielile rezultate din plata taxei de stat 1 086 lei, în total suma de 37 282 lei 36 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015 a fost admis apelul declarat de către SRL „Velson Trans”. A fost casată hotărîrea Judecătorei Ialoveni din 29 aprilie 2015 și pronunțată o nouă hotărîre, prin care a fost respinsă, ca fiind depusă în afara termenului legal, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Transport Union” împotriva SRL „Velson Trans” privind încasarea datoriei în mărime de 18 196,36 lei, penalitatea în mărime de 18 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Întru argumentarea soluției, instanța de fond a reținut că termenul de prescripție pentru sesizarea instanței de judecată de către SRL „Transport Union” este de 6 luni de zile, conform art.268 din Codul Civil și că acest termen a început să curgă din 29 decembrie 2013, însă cererea de chemare în judecată a fost depusă abia la 23 ianuarie 2015, după 7 luni după expirarea termenului legal.

La 01 februarie 2016 societatea comercială „Transport Union” SRL a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău 02 decembrie 2015, solicitînd casarea deciziei recurate și menținerea hotărîrii instanței de fond.

În susținerea cererii recurentul a indicat că, conform contractului-comandă nr.1-84/3 din 17 decembrie 2013, plata pentru serviciile de transport și expediere a mărfii urma a fi achitată în termen de 7 zile din momentul prezentării copiei scrisorii de trăsură CMR. Marfa a fost livrată la 23 decembrie 2014, iar din partea beneficiarului mărfii nu au fost invocate obiecții la recepția acesteia.

Susține că societatea comercială „Transport Union” SRL a încercat toate posibilitățile pentru a primi remunerarea cuvenită, însă SRL „Velson Trans” a operat doar cu promisiuni.

Consideră recurentul că, prin prisma prevederilor art.1021 din Codul Civil, termenul de prescripție în litigiu este de 1 an de zile și astfel, societatea comercială „Transport Union” SRL avea la dispoziție 1 an de zile pentru a înainta pretenții față de intimat.

A mai indicat că societatea comercială „Transport Union” SRL a depus cerere de amânare a ședinței de judecată, însă instanța de judecată a examinat cererea de apel și a adoptat decizia recurată.

La 04 martie 2016 SRL „Velson Trans”, prin intermediul avocatului Gheorghe Macovei, a depus referință la recursul declarat de societatea comercială „Transport Union” SRL, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, în referință și prevederile Legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de societatea comercială „Transport Union” SRL necesită a fi admis, din considerentele ce urmează.

Conform art.445 alin.(1) lit.c) din Codul de Procedură Civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Analizând decizia recurată, Colegiul reține ca fiind întemeiate criticile aduse de recurent în privința netemeinicii soluției instanței de apel, ori instanța de judecată ierarhic inferioară a aplicat eronat normele de drept material, nefiind determinate corect normele juridice care reglementează raportul juridic litigios.

În acest sens, Colegiul reține că, deși instanța de apel a concluzionat că, conform art.268 lit.d) din Codul Civil, se prescriu în termen de 6 luni acțiunile privind litigiile ce izvorăsc din contractul de transport, în speță se constată aplicabilitatea art.1021 din Codul Civil, care prevede expres că, termenul de prescripție în raporturile de transport este de un an. În cazul intenției sau al culpei grave, termenul de prescripție este de 3 ani.

Reieșind din specificul litigiului în cauză, anume termenul dat se aplică atît în acțiunile căraușului către expeditor sau destinatar, cît și în cazul acțiunilor acestora din urmă către transportator.

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel în mod eronat a reținut termenul de prescripție indicat la art.268 din Codul Civil, în detrimentul termenului indicat la 1021 din Codul Civil.

În susținerea concluziei date, Colegiu reține că în transportul internațional al mărfurilor cu vehicule se aplică Convenția relativă la contractul de transport internațional al mărfurilor pe șosele (CMR, Geneva, 1956). Potrivit art.32 al acesteia acțiunile ce derivă din transporturile

supuse acestei convenții se prescriu în termen de un an, cu excepția dolului sau culpei pentru care termenul este de 5 ani.

Anume alin. (1) art.1021 din Codul Civil, ce vizează termenul de înaintare a acțiunilor, cu excepția intenției sau a culpei grave, coincide cu termenul stipulat în art. 32 din Convenția menționată (CMR).

Mai mult ca atât, Colegiul consideră concluzia instanței de apel privind începerea curgerii termenului de prescripție din 28 decembrie 2013 ca fiind pripită, ori în rubrica de la pct.11 al contractului-comandă nr.1-84/3 (f.d.8) la care face referire instanța de apel sunt incluse condiții care diferă de cele reținute de instanța de judecată ierarhic inferioară și anume „7 дней согласно цветной копии ЦМР”, iar în decizia recurată a fost apreciat drept reper „ 7 zile din data scrisorii de trăsură CMR” (f.d.106, pct.16).

Însuși art.1021 din Codul Civil, cu suficientă claritate indică momentul în care începe curgerea termenului de prescripție.

Incertitudinea determinării datei de la care urmează a fi calculat termenul de prescripție este dictată de neelucidarea completă a circumstanțelor cauzei, dar și de faptul că înscrisurile din materialele dosarului nu au fost prezentate în limba de stat, fiind atașate acte redactate în limba rusă, în limba poloneză și în limba ucraineană, însă fără prezentarea traducerii acestor acte în modul stabilit de lege.

Ținând cont de faptul că părțile litigiului dat sunt persoane juridice, se impune a fi menționat că, prin prisma prevederilor Legii cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova, lucrările de secretariat la persoanele juridice se efectuează în limba de stat. Această circumstanță dictează, în speță, obligația părților de a prezenta înscrisuri în limba de stat.

Colegiul reține că, în speță, prin constatarea eronată a faptului omiterii termenului de prescripție, nu au examinat fondul cauzei.

Respectiv, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de apel este nemotivată și pripită, în condițiile în care nu au fost elucidate circumstanțele esențiale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural și neelucidarea completă a circumstanțelor esențiale a cauzei, eroare care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, dar care constituie temei de casare a hotărârii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de societatea comercială „Transport Union” SRL.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către societatea comercială „Transport Union” SRL împotriva „Velson Trans” SRL, privind încasarea datoriei și se remite pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, într-un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecători –

Svetlana Filincova

Sveatoslav Moldovan

Elena Covalenco

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas